

Tariffinfo 2016

Har fått til viktige bestemmelser!

– I årets lønnsoppgjør har vi fått gjennomslag for mange viktige bestemmelser, sier forbundsleder Jørn Eggum etter mer enn tretten timers mekling på overtid.

– Jeg er fornøyd og håper at medlemmene også ser at vi har fått til gode bestemmelser på flere områder.

– Først og fremst er jeg stolt over at vi har fått et godt resultat på vårt pensjonskrav. Vi opplevde i forkant av oppgjøret at NHO og Norsk Industri fullstendig avviste å snakke om pensjon i oppgjøret i det hele tatt. Resultatet av oppgjøret ble at Regjeringen i brev har lovet en utredning av kravet om pensjon fra første krone og andre bestemmelser i Lov om Obligatorisk tjenstepensjon (OTP). Det synes jeg er veldig positivt. Nå vil det bli en prosess framover som forhåpentligvis skal ende ut i en lovendring. Slike saker vil ta litt tid, men vi har startet prosessen og det er jeg glad for, sier Eggum som har fått skryt av LO-ledelsen for resultatet.

Permittering

Forbundslederen er også glad for at regjeringen etter initiativ fra partene gikk med på å utvidere antall permitteringsuker til 52. – Dette betyr utrolig mye for mange av våre medlemmer

landet over, og kan medvirke til at oppsigelser unngås. En skikkelig gladsak vil jeg si!

Økonomien

På grunn av situasjonen i industrien lå det ikke an til store lønnstillegg ved dette oppgjøret. Det ble da heller ikke gitt noe generelt tillegg. Jørn Eggum mener at den totale rammen på 2,4 prosent er ansvarlig. De ulike satsene i Industriooverenskomsten er økt med 5,8 prosent. – Det var også veldig fint at vi kunne gi et tillegg på to kroner til de som jobber på tekooverenskomsten, påpeker han.

En annen sak som mange av medlemmene er opptatt av viktige avklaringer omkring reisebestemmelsene. Nå er det nedfelt i møteboka fra Riksmekleren hva partene legger i hva en bedrift er, og hva det betyr å bli sendt bort på arbeid. Kravet om at arbeidsgiverne skal for-

Forbundsleder Jørn Eggum

skuttere sykepenger fikk vi delvis gjennomslag for. I mange bedrifter er det slik at funksjonærene får forskuttert sykepenger, mens operatørene ikke får det. Dette er urettferdig, og det er nå tatt inn bestemmelser i overenskomsten om å anbefale de lokale partene om ikke å forskjellsbehandle arbeidstakere når det gjelder forskuttering av sjukepengene.

Bruk stemmeretten din!

Pass på at du bruker stemmeretten din! Torsdag 28. april er det nemlig uravstemning for følgende overenskomster:

Industriooverenskomsten, Biloverenskomsten, Fellesoverenskomsten for byggfag, og Overenskomsten for byggeindustrien.

Avstemningen innebærer at du som medlem skal stemme over forslagene som har kommet fram

i forhandling og mekling. Du skal kort og godt si ja eller nei til de framlagte forslag.

Det er klubben som holder avstemningen på din arbeidsplass, og det er viktig at du deltar. Uravstemningen skal gjenspeile hva medlemmene mener og desto flere som stemmer, desto bedre står resultatet seg.

Hvis medlemmene sier ja til forslaget, er det vedtatt. Hvis medlemmene sier nei, vil det utløse en streik.

Oppgjøret for byggfagene

Det ble ikke generelt tillegg for byggfagene, men minstefortjenestene har fått et bra løft.

Nye satser for garantert minstefortjeneste er økt til:

- fagarbeider kr. 193,60
- ufaglærte 1. kr. 174,-
- ufaglærte 2. kr. 181,50
- unge arbeidstakere kr. 116,70

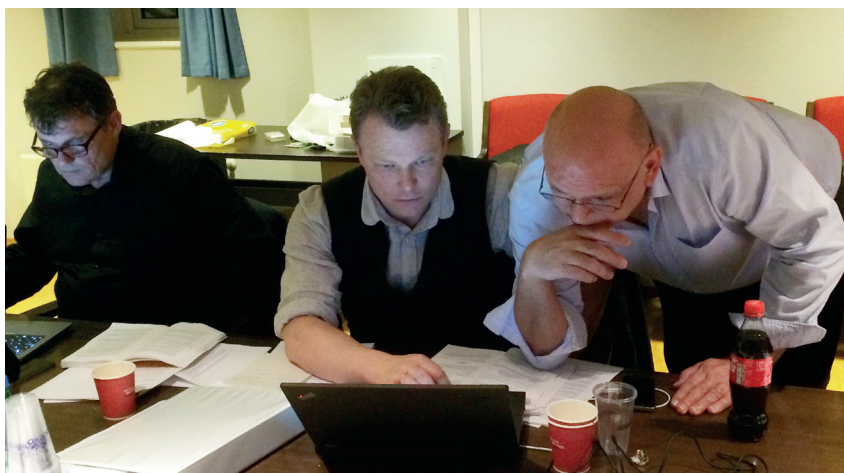
Ny sats overtid: kr. 247,36.

Akkordtariffene økes med 2,4 % fra 1. august.

Seriøsitet/sosial dumping

Fellesforbundet og BNL vil formalisere samarbeidet mot sosial dumping gjennom et felles utvalg som skal se på alle forhold som utfordrer den seriøse delen av byggenæringen som bruk av atypiske ansettelsesformer, nye selskapsstrukturer og ensidig fokus på pris ved valg av leverandører.

Det er i tillegg gjort et arbeid med å tette hull for bedrifter som forsøker å omgå reglene for reise kost og losji. Det er sendt et felles brev til statsministerens kontor om seriøsitet i byggenæringen.

Fra meklingen til byggfagene. Fra venstre Jan Ørnevik, Lars Mamen og Dag Odnnes.

Akkordbestemmelsene

Partene ble i meklingen enige om å nedsette et utvalg som i perioden fram til 2018 skal foreslå endringer som fremmer akkord som foretrukket system for avlønning og for å få til en bedre produktivitet.

Reise og opphold

Det ble enighet om en ny sats for daglig reise mellom 60 og 75 km. Reglene i generelle bestemmelser § 7-2 er forandret som følge av dette. Partene anbefaler at det avtales å bruke offentlig eller annen

miljøvennlig kommunikasjon til og fra arbeid. Det er lagt til en protokolltilføelse for å presisere bestemmelsen.

Det er gjort noen små forandringer i brakkebestemmelsene. I del A står det nå at det skal rigges med trådløst internett der det er nettilgang og i del B er det tatt inn at det skal legges til rette for separate dame og herregarderober.

Oppgjøret for biloverenskomsten

Det ble ikke gitt noe generelt tillegg på biloverenskomsten, men minstelønns-satsene økes. Ny sats for fagarbeider med ett års praksis er kroner 176,50.

Tillegget for smussig arbeid økes med kroner 0,40. Ny sats er kroner 6,40. Tillegget for arbeid med større enheter økes med kroner 0,50. Ny sats er kroner 7,60.

Bestemmelsen om minste gjennomsnittlige timefortjeneste er styrket (87 % regelen). Ordet «bedriften» i § 6.2 er nå definert som: «For bedrift organisert med tariff bundne underavdeling(er), egne bedriftsnummer(e) som er geografisk adskilt fra hovedbedrift, skal garantien

regnes ut på hver underavdeling såfremt ikke bedriftens ledelse og tillitsvalgte er enige om annet».

Tapsreglene i bestemmelsene om helligdager, 1. og 17. mai er fjernet. Det har kommet inn bestemmelser i overenskomsten med sikte på å likebehandle arbeidstakergrupper i bedriftene i forhold til forskuttering av sykepengene.

Satsen for matpenger og forpleining er regulert opp til kroner 82,50. En feil i overenskomsten er rettet opp for å unngå misforståelser om permisjon for å følge barn til barnehage og skole første gang.

Endret omfangsbestemmelse

Etter flere forsøk i flere oppgjør fikk vi denne gangen endelig gjennomslag for presiseringer i omfangsbestemmelsene med følgende tekst: «Der nye produksjonsmåter medfører at arbeidsoperasjoner endres eller forutsetter ny kompetanse, skal disse fortsatt omfattes av denne overenskomsten». I tillegg til bestemmelsen skal utviklingen av omfangsbestemmelsen også inngå som del av et utvalgsarbeid mellom Fellesforbundet og Norsk Industri for å styrke industriooverenskomsten. Dette var viktige framskritt.

Startskudd for bedre tjenestepensjon i privat sektor

Gjennom lønnsoppgjøret har Fellesforbundet satt i gang en viktig prosess der myndighetene blir dradd med for å få en enklere, bedre og mer rettferdig tjenestepensjonsordning. Regjeringen har i brev til partene skrevet at de skal starte utredning for en bedre tjenestepensjon i privat sektor. Utredningen skal omhandle opptjening av pensjon fra første tjente krone, ved jobbytte og ved liten stillingsbrøk.

Før oppgjøret startet gikk arbeidsgiverne høyt på banen og sa et absolutt nei til å diskutere pensjon med Fellesforbundet. Men de valgte til slutt å bøye unna sitt fastlåste standpunkt og medvirket til at pensjonsspørsmålene nå følges opp gjennom et politisk spor. At dette skjedde er fullt ut Fellesforbundets for tjeneste!

Fra første krone

Fellesforbundet ønsker at tjenestepensjonsordningen utvikles slik at den i størst mulig grad harmonerer med rettighetene for opptjening i folketrygden. Forbundet ba derfor om at det blir satt i verk nødvendige lovendringer slik at det kan opp tjenes pensjon fra første tjente krone, fra første arbeidsdag og uavhengig av stillingens størrelse. Dette var grunnlaget for Riksmeklerens brev til statsministeren, og dette forventer forbundet kommer ut av det utrednings- og lovarbeidet som nå igangsettes!

Pressekonferanse etter frontfagsoppgjøret. Fra venstre Fellesforbundets leder Jørn Eggum, riksmekler Nils Dalseide, mekler Kine Steinsvik og administrerende direktør Stein Lier-Hansen fra Norsk Industri.

Med dagens Lov om innskuddspensjon vil hvert jobbskifte lede til et pensjonskapitalbevis. Fra 2006 og fram til i dag er det produsert nær 1,4 millioner individuelle pensjonskapitalbevis, og bare fra 2014 til 2015 ser antallet ut til å øke med over 250 000. Forbundets forslag til lov- og regelendringer vil øke dette antallet, og vi ser det derfor som helt nødvendig at det gjøres forbedringer og forenklinger for hvordan pensjonsrettigheter etter jobbskifte skal forvaltes.

Egen pensjonskonto

Forbundets syn er at det må lages et system med at arbeidstaker får opprettet sin egen pensjonskonto. Arbeidsgiveren skal betale inn til arbeidstakerens individuelle pensjonskonto basert på bedriftens besluttede innskuddsnivå. I tillegg foreslår vi at arbeidstaker, etter eget valg og nærmere bestemte regler, gis anledning til å spare innenfor rammene av bedriftens tjenestepensjonsordning.

Videre mener vi at i en eventuell modell der arbeidstakerne overtar kostnadene for administrasjon og forvaltning av sin pensjon, må disse kostnadene kompenseres fullt ut gjennom en økt premie fra arbeidsgiver.

Og når dette blir en realitet, vil Fellesforbundet sammen med den øvrige fagbevegelsen arbeide for at det enkelte medlem i framtida skal tilbys forvaltning av midlene i en bred, kollektiv ordning.

Med dette er vi ikke i mål når det gjelder tjenestepensjon, men gjennom oppgjøret har vi satt i gang en viktig prosess der myndighetene blir dradd med for å få en enklere, bedre og mer rettferdig tjenestepensjonsordning. Og der arbeidslivets parter har forpliktet seg til å medvirke til løsninger – også NHO!

Prøveperiode for normalarbeidsdagen

Arbeidsgiverne har også sine krav. Og som regel krav som vil svekke avtalene. Slike krav hadde de også mange av i år. De ville blant annet at det skulle gis adgang til å gjennomsnittsberegne den ordinære arbeidstida slik at en skal kunne arbeide inntil 60 timer i enkelttuger, og at den ordinære arbeidstida skal kunne legges mellom klokka 6 og 21. De ville at bestemmelsene i Verkstedsdelen av overenskomsten for personell som må overnatte utenfor hjemmet også skal gjelde for lokalt personell. Altså for personell som ikke trenger slik overnatting. Alle disse kravene ble kontakt avslått av oss. Vi fikk

også slått tilbake kravet om at borte-tillegget for de som blir sendt på oppdrag og må bo borte, skulle reduseres fra tjue til ti prosent.

Når det gjelder arbeidstida imøtekom vi arbeidsgivernes ønske om noe utvidet driftstid, der det er enighet om det lokalt. De lokale parter kan avtale å legge den ordinære arbeidstida til mellom klokka 6 og 19 de fem første virkedagene i uka. I dag gjelder dette fram til klokka 18. Men er det ikke lokal enighet om dette, kan arbeidstida bare legges inn fram til klokka 16. Det blir som før. Normalarbeidsdagen skal avlegges, slik

den har vært, mellom klokka 7 og 16. Å legge den seinere på dagen forutsetter enighet mellom partene på den enkelte bedrift. Eller for å si det på en annen måte: Her har klubbene veto.

Når det gjelder lørdagen er det lagt inn et tillegg om at ved enighet mellom de lokale parter kan ordinær arbeidstid legges inn mellom kl 6 og 18. Men er det ikke enighet, gjelder dagens bestemmelse om at når saklige grunner gjør det nødvendig, kan ordinær arbeidstid på lørdager legges mellom kl 6 og 12. Så fortsatt har klubbene veto her også.

Viktige avklaringer om reisebestemmelser

Meklingen på Industrioverenskomsten førte til at vi fikk viktige avklaringer omkring reisebestemmelsene. Nå er det nedfelt i møteboka fra Riksmekleren hva partene legger i hva en bedrift er, og hva det betyr å bli sendt bort.

I tillegg ble det enighet om å sette ned et utvalg for å se ytterligere på dette. Den felles forståelsen som er nedfelt i møteboka, vil måtte bli tatt hensyn til ved eventuelle framtidige dommer som gjelder arbeid utenfor bedriften, altså det som er kapittel 8 i overenskomsten. I fem punkter er det nå skissert hva som ligger i bedriftsbegrepet og hva skillet er mellom arbeid i, og arbeid utenfor bedriften.

Bakgrunnen for Fellesforbundets krav var at å få til at bestemmelser som gjelder

arbeid utenfor bedriften, blir brukt på den måten som slike bestemmelser alltid har blitt brukt til. At arbeidstakere som blir sendt bort for å utføre et arbeid for bedriften, får dekket kostnader og ulemper med dette. Med andre ord dekning av reise, kost og losji og for at de skal ha et bortetillegg. Vi fremmet ikke krav om nye bestemmelser, for det er ikke bestemmelsene som er problemet, men at bestemmelsene ikke blir fulgt.

I tillegg ble det en stor utfordring for oss da heller ikke Arbeidsretten gav oss medhold i vår oppfatning av bestemmelsen i den kjente Langset-dommen, der vi tapte i retten på vår forståelse av at de arbeidstakerne det gjaldt var arbeidstakere som var sendt bort fra bedriften, og ikke ansatt ved en lokal avdeling ved bedriften.

Oppgjøret for byggeindustrien

Meklingen for byggeindustrien førte til at minstelønnsatsen passerte 170 kroner for første gang. Satsen er nå for nybegynnere kr 170,32. For de som har vært ansatt i ett år, ble satsen hevet til kr 173,15.

Fagarbeidertillegget ble økt med 20 prosent, og nytt tillegg er kr 12,-. Det ble også gitt et bransjespesifikt kompetansetillegg på kr 1,75. Tillegget er knyttet til bransjens behov for rekruttering og stabil, kompetent arbeidskraft, og blir gitt til de som ikke blir omfattet av hevingen av minstelønnsatsene. Skifttilleggene er økt med 7,8% i byggeindustrien.

Ellers har også byggeindustrien fått innfridd mange av kravene for frontfaget, blant annet tjenestepensjon og likebehandling ved forskuttering av sykepenger. Rammen for byggeindustrien er det samme som for frontfaget, på 2,4 prosent.

Det har kommet inn mer utfyllende retningslinjer for kriterier i bonussystem. I tillegg foreligger det en forbedret bestemmelse for praksiskandidater med lese- og skrivevansker.

Forskuttering av sykepenger

Fellesforbundet fikk arbeidsgiverne med på å bidra til endring av holdning når det gjelder forskuttering av sykepenger. Vi fikk dem med på å skrive inn i Industrioverenskomsten å anbefale de lokale partene om ikke å forskjellsbehandle arbeidstakere når det gjelder forskuttering av sykepenger. Altså få slutt på at noen får lønna si under sykdom forskuttet av arbeidsgiver,

mens de timelønte må henvende seg til NAV, og dermed også få utbetalt sykelønna senere enn de som får det som en del av lønna på bedriften. Denne praksisen på forskjellsbehandling henger nok også sammen med tidligere tiders måte å behandle arbeidere og funksjonærer ulikt på. Det vil vi ha slutt på, og årets oppgjør ble et viktig bidrag til det.

Ingen generelle tillegg

Det ble ikke gitt noe generelt tillegg under meklingen for Industrioverenskomsten. Men for tekodelen ble det gitt et tillegg på to kroner. I tillegg har satsene i overenskomsten økt med 5,8 prosent. Satsen for matpenger er regulert opp til kroner 82,50.

Bedre for lærlinger

Lærlinger som ikke består første gangs fag- og eller svenneprøve, vil nå få en bedre mulighet til å forlenge læretida for å gå opp til fornya prøve.

